

SÄKERHETS DATABLAD

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 Produktbeteckning

Handelsnamn

YTONG LIM

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

Ej tillämpligt

Andra identitetsbeteckningar

-

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen

Til vegger av Ytong Massivblokk - Kan også anvendes til Silka plate

Användningar som det avråds från

Andra användningsområden rekommenderas ej.

Fullständig ordalydelse av specifika användningskategorier finns i avsnitt 16

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Företagsuppgifter

Xella Danmark A/S

Helge Nielsens Allé 7, 3.

DK-8723 Løsning

tlf: +45 7589 5066

fax: +45 7589 6030

Kontaktperson

Johan Vestergaard

E-mail

Xella-danmark@xella.com

SDS utarbetad

22-11-2013

SDS Version

1.0

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

112 Giftinformation eller Giftinformationscentralen, Karolinska sjukhuset, tfn 08-33 12 31 Se punkt 4:
Förstahjälpen

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, STOT SE 3 // H335, H318, H315

Fullständig ordalydelse av H/R-fraserna finns i avsnitt 2.2.

DPD/DSD Klassificering

Irriterande. (Xi).

Irriterar andningsorganen och huden.(R37/38). Risk för allvarliga ögonskador.(R41).

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram**Signalord**

Fara!

Risk

Irriterar huden. (H315)
Orsakar allvarliga ögonskador. (H318)
Kan orsaka irritation i luftvägarna. (H335)

Innehåller

portlandcement

Allmänt

Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård. (P101)

Förebyggande Åtgärder

Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd. (P280)
VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. (P305+P351+P338)

Säkerhet

VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten. (P302+P352)

VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. (P301+P310)

Nedstänkta kläder tas av och tvättas innan de används igen. (P362)

Förvaring

-

Avfall

Innehållet/behållaren lämnas till en godkänd avfallsanläggning. (P501)

2.3 Andra faror

Produkten är kromreducerad. Innehållet av det sensibiliserade krom (VI) har reducerats till mindre än 2 ppm. Bra lagringsförhållanden under produktens hållbarhetstid är nödvändigt för att bibehålla effekten av kromreduceringen.

Uppfyller inte kriterierna för PBT- eller vPvB-ämnen i enlighet med bilaga XIII till REACH (Förordning (EG) nr 1907/2006).

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1/3.2. Ämnen

NAMN:	portlandcement
IDENTIFIKATIONS NR.:	CAS-nr: 65997-15-1 EF-nr: 266-043-4
HALT:	>20%
DSD KLASSIFICERING:	Xi;R41 R37/38
CLP KLASSIFICERING:	STOT SE 3, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1 H315, H318, H335

(*) Fullständig ordalydelse av H/R-fraserna finns i avsnitt 16. Arbetshygieniska gränsvärden finns i avsnitt 8 - om de är tillgängliga.

Annan information

-

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänt

Vid olycka: Kontakta läkare eller akutmottagning - ta med etiketten eller detta säkerhetsdatablad. Vid bestående symptom eller om det råder tveksamheter om den påverkades tillstånd skall läkarhjälp sökas. Ge aldrig en medvetlös person vatten eller liknande.

Inandning

För ut personen i friska luften och håll personen under uppsyn.

Hudkontakt

Avlägsna förorenade kläder och skor. Hud som har varit i kontakt med materialet tvättas grundligt med tvål och vatten. Hudrengöringsmedel kan användas. Använd EJ lösningsmedel eller thinner.

Kontakt med ögonen

Avlägsna eventuella kontaktlinser. Skölj genast ögonen med rikliga mängder vatten (20-30 °C) till dess irritationen upphör och i minst 15 minuter. Se till att skölja under både övre och nedre ögonlock. Uppsök genast läkare.

Förtäring

Ge personen rikligt att dricka och håll personen under uppsyn. Vid illamående: Kontakta omgående läkare och ta med detta säkerhetsdatablad eller etiketten från produkten.

Framkalla ej kräkning, annat än om läkaren rekommenderar detta. Sänk huvudet så att eventuella kräkningar ej rinner tillbaka i munnen och ner i halsen.

Brännskada

Spola med mycket vatten till smärtan upphör och fortsatt i ytterligare 30 min.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Irritationseffekter: Produkten innehåller ämnen som är lokalirriterande vid hud-/ögonkontakt eller vid inandning. Kontakt med lokalirriterande ämnen kan resultera i att kontaktområdet blir mer utsatt för upptag av skadliga ämnen, som t.ex. allergener.

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Vid exponering eller misstanke om exponering:
Sök omedelbart läkarhjälp.

Information till läkare

Medtag detta säkerhetsdatablad.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

Rekommenderas: alkoholbeständigt skum, kolsyra, pulver, vattenånga.
Vattenstråle bör ej användas eftersom det kan sprida branden.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Inga särskilda

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

Bär komplett skyddsutrustning inklusive andningsapparat. Kontakta MSB på telefon: 0771-240240 för mer information.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Undvik inandning av damm. Undvik direktkontakt med spill.

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Produkten får inte komma ut i avlopp, vattendrag eller i marken. Om produkten förorenar floder och sjöar eller avlopp informera berörda myndigheter.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Fukta spillt material med vatten om det finns en risk för dammbildning. Rengöring utförs så långt möjligt med rengöringsmedel. Lösningsmedel bör undvikas.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 13 om hantering av avfall. Se avsnitt 7 och 8 för skyddsföreskrifter.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Rökning, förtäring av mat och intag av dryck är ej tillåtet i arbetslokalerna. Se avsnitt 8 om personligt skydd. Undvik direktkontakt med produkten. Ta påsarna och använd en öppen mixerbehållare, fyll med vatten, håll försiktigt i torrprodukten. Håll fallhöjden låg. Börja långsamt röra om.

För maskinhantering (ex. murbruksmaskin eller kontinuerliga mixers) kan stoffet minskas genom att försiktigt lägga upp, öppna, och tömma påsarna samt genom att använda en speciell tilläggsutrustning.

Använd ej produkter efter att den specificerade förvaringsperioden tagit slut, då effekten på den reducerande agenten minskar och andelen lösligt krom (VI) kan överstiga den begränsning som beskrivs i sektion 2.3. I dessa fall kan allergisk kromdermatit utvecklas vid förlängd kontakt på grund av produktens vattenlösliga krom.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvaras alltid i behållare av samma material som originalbehållaren. Öppnad behållare skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Förvara torrt. Hindra intrång från vatten eller fukt. Vid olämplig förvaring (intrång från fukt) eller vid överskriden förvaringsperiod kan effekterna av en möjligt innehållen kromreducerare minska.

7.3 Specifik slutanvändning

Denna produkt bör endast användas för de användningar som beskrivs i punkt 1.2

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärden

Observera nivågränsvärde (NGV) för oorganiskt damm:
Inhalerbart damm: 10 mg/m³; respirabelt damm: 5 mg/m³

DNEL / PNEC

Ingen data tillgänglig.

8.2 Begränsning av exponeringen

Efterlevnad af de angivna gränsvärden bör kontrolleras regelmässigt.

Generellt

Rökning, medtagande av mat och dryck samt förvaring av tobak, mat och dryck är ej tillåtet i arbetslokalen.

Exponeringsgräns

Yrkesmässiga användare omfattas av arbetsmiljölagstiftningens regler om maxkoncentrationer vid exponering. Se de arbetshygieniska gränsvärdena nedan.

Tekniska åtgärder

Luftburna gas- och dammkoncentrationer skall hållas på lägsta möjliga nivå och de under de anmodade gränsvärdena (se nedan). Använd ev. punktutsugning om den generella luftgenomströmningen i arbetslokalen inte är tillräcklig. Sörj för tydligt synbar skyltning av ögonsköljar och nödduschar.

Hygieniska åtgärder

Vid varje paus vid användning av produkten och vid arbetets slut skall de exponerade områdena på kroppen tvättas. Tvätta alltid händer, underarmar och ansikte.

Begränsning av miljöexponering

Följ de riskhanteringsåtgärder som ger adekvat kontroll över miljöns exponering för ämnet för de exponeringsscenarioer som anges i bilagan till säkerhetsdatabladet (om en sådan bilaga finns). Undvik utsläpp i miljön. Använd överskott eller gör av med resterna på ett ordentligt vis.

Personlig skyddsutrustning

Allmänt

Använda endast CE märkt skyddsutrustning.

Andningsskydd

Om ventilationen på arbetsplatsen ej är tillräcklig, skall halv- eller helmask med därför avsett filter eller luftförsörjt andningsskydd användas. Valet beror på den konkreta arbetssituationen och arbetets varaktighet.

Hudskydd

Särskilda arbetskläder skall användas. Använd ev. skyddsdräkt vid längre tids arbete med produkten.

Handskydd

Rekommenderad: Nitril. . Genombrotts-tid: > 480 min. (Kat 6). Byt ut våta handskar. Ha ytterligare handskar redo för byte.

Ögonskydd

I fall där du utsätts för damm- eller stänkrisker bör tätt passande ögonskydd användas enligt EN 166.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Form	Färg	Lukt	pH	Viskositet	Densitet (g/cm ³)
Fast, smuligt eller pulver.	Vitt / Grå	Ingen lukt	11,5-12,4*	-	1,4

Fas förändringar

Smältpunkt (°C)	Kokpunkt (°C)	Ångtryck (mm Hg)
>450	-	-

Data om brand-och explosionsrisker

Flampunkt (°C)	Tändpunkt (°C)	Självantändningstemperatur (°C)
-	-	-
Explosionsgränser (Vol %)	Oxiderande egenskaper	
-	-	

Löslighet

Löslighet i vatten	n-octanol/vatten koefficient
Löslig 3 g/l.	-

9.2 Annan information

Löslighet i fett	Annat
-	*Löslig / 20 °C.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Alkalisk reaktion med vatten. Vid kontakt med vatten äger en reaktion rum som gör att produkten hårdnar och bildar en fast massa, vilket inte reagerar med dess omgivningar.

10.2 Kemisk stabilitet

Produkten är stabil under de betingelser som anges i avsnitt 7.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga särskilda

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhindra intrång av vatten och fukt under förvaringen.

10.5 Oförenliga material

Reagerar exotermiskt med syror, den fuktiga produkten är alkalisk och reagerar med syror, ammoniumsalter och basmetaller, som aluminium, zink, mässing. I reaktionen med basmetaller bildas väte.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Produkten sönderdelas ej när den används i enlighet med avsnitt 1.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet

Ämne	Art	Test	Exponeringsväg	Resultat
Ingen data tillgänglig.				

Frätande/irriterande på huden

Irriterar huden.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation

Orsakar allvarliga ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Mutagenitet i könsceller

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Cancerogenitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Reproduktionstoxicitet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering

Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Specifik organtoxicitet – upprepade exponering

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Fara vid aspiration

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Långsiktiga effekter

Irritationseffekter: Produkten innehåller ämnen som är lokalirriterande vid hud-/ögonkontakt eller vid inandning. Kontakt med lokalirriterande ämnen kan resultera i att kontaktområdet blir mer utsatt för upptag av skadliga ämnen, som t.ex. allergener. Långtidsexponering till inandning av cementdamm ovan sysselsättningsexponeringsgränsen kan orsaka hosta, svårigheter att andas, och kroniska förändringar i luftvägarna. Vid låga koncentrationer har inga kroniska effekter observerats. Cement kan förvärra existerande sjukdomar i skinn, ögon, och luftvägar, exempelvis i pulmonari emphysema eller astma.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Ämne	Art	Test	Testets varaktighet	Resultat
Ingen data tillgänglig.				

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Ämne	Nedbrytbarhet vattenmiljö	Test	Resultat
Ingen data tillgänglig.			

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Ämne	Potentiell bioackumulering	LogPow	BFC
Ingen data tillgänglig.			

12.4 Rörligheten i jord

Ingen data

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen data

12.6 Andra skadliga effekter

Blandningen innehåller Portland-cement. Utsläppet av större mängder i anslutning till vatten leder till en ökning i pH-värde. pH sjunker snart genom utspädning (inorganiskt mineralt byggnadsmaterial).

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Denna produkt omfattas av bestämmelser om farligt avfall. Brukeren er ansvarlig for at riktig koding og merking av avfallet. Ved anbefalt bruk, velges avfallskode i henhold til den europeiske avfallskatalog (EAK) Spill og rester kan gjenvinnes. Bare ikke brukbare rester skal blandes med vann og herdes. Herdet produkt kan deponeres som industri- eller byggavfall med avfallskode 17 01 01 eller 10 13 14. Uherdede produktrester kasseres under anbefalt avfallskode.

Avfall

EWC-kod

17 01 01

Annan märkning

-

Förorenad förpackning

Tømt emballasje skal gjenvinnes via avfallssystemet.

AVSNITT 14: Transportinformation

Ej farligt gods i enlighet med ADR och IMDG.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1 UN-nummer	14.2 Officiell transportbenämning	14.3 Faroklass för transport	14.4 Förpackningsgrupp	Kommentar
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS MP** Hazardous constituent

14.5 Miljöfaror

-

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

-

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Användningsrestriktioner

Produkten får ej användas yrkesmässigt av unga under 18 år.

Krav på särskild utbildning

-

Annat

-

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Nej

AVSNITT 16: Annan information

Källa

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18. december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (REACH).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2005:7) om klassificering och märkning av kemiska produkter, med ändringar .

Hygieniska gränsvärden (AFS 2011:18)

Avfallsförordningen (SFS 2011:927)

Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 1998:8) om kemiska produkter och biotekniska organismer, med ändringar (senast KIFS 2008:1).

Förebyggande av allvarliga kemikalieolyckor (AFS 2005:19), med ändringar (senast AFS 2007:10).

Hygieniska gränsvärden och åtgärder mot luftföroreningar (AFS 2005:17)

Direktiv 94/33/EG för skydd av unga i arbetslivet.

Direktiv 92/85/EEC för gravida arbetstagare.

Beslut 2000/532/EG av kommissionen den 3 maj 2000 (avfall).

Miljödepartementet Avfallsförordning (2001:1063), med ändringar (senast 2007:381).

Ordalydelse för H/R-fraser som anges i kap. 3

R41 - Risk för allvarliga ögonskador.

R37/38 - Irriterar andningsorganen och huden.

H315 - Irriterar huden.

H318 - Orsakar allvarliga ögonskador.

H335 - Kan orsaka irritation i luftvägarna.

Fullständig ordalydelse av identifierade användningar nämns i avsnitt 1

-

Andra symboler som nämns i avsnitt 2

-

Annat

Det rekommenderas att utlämna detta SDB till den faktiska användaren av produkten. Upplysningarna i detta SDB är baserat på vår nuvarande kunskap. Informationen på säkerhetsdatabladet bygger på bästa tillgängliga data och gäller vid produktens avsedda hantering. Detta datablad avser endast denna produkt och är eventuellt inte tillämpligt om produkten används som ingrediens i annan produkt. Användes produkten på annat sätt eller i annan applikation än den som produkten ursprungligen utvecklats för, eller rekommenderats till, sker detta helt under användarens ansvar. Avsikten med detta SDB är att beskriva säkerhetskraven för produkten. Det får inte uppfattas som en garanti för produktens egenskaper och informationerna kan inte ersätta ett produktblad.

Modifierad data i jämförelse med tidigare utgåva är märkt med en blå trekant (Första siffran i SDB version)

Säkerhetsdatabladet är validerat av

SRS

www.hms-datablad.com

Datum för senaste väsentliga revidering (Första siffran i SDB version)

-

Datum för senaste mindre revidering (Sista siffran i SDB version)

-